

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 5.8.2011
COM(2011) 476 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o Jamstvenem skladu in njegovem upravljanju v letu 2010

{SEC(2011) 990 konč.}

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Položaj sklada 31. decembra 2010.....	4
2.1.	Finančni tokovi Sklada.....	4
2.2.	Predstavitev računovodskih izkazov.....	5
2.3.	Predkonsolidirani računovodski izkaz Sklada z dne 31. decembra 2010.....	5
2.3.1.	Jamstveni sklad: predkonsolidirana bilanca stanja.....	7
2.3.2.	Jamstveni sklad: predkonsolidiran izkaz poslovnega izida.....	11
3.	Plačila v Sklad ali iz Sklada.....	14
3.1.	Pravna podlaga za plačila v Sklad iz splošnega proračuna.....	14
3.2.	Plačila v splošni proračun ali iz njega med proračunskim letom.....	14
3.2.1.	Zagotavljanje sredstev Sklada.....	14
3.2.2.	Obresti iz naložb likvidnih sredstev Sklada.....	14
3.2.2.1.	Naložbena politika.....	14
3.2.2.2.	Uspešnost.....	15
3.2.2.3.	Prihodki od obresti.....	15
3.3.	Izterjave v primeru zamude dolžnikov.....	16
4.	Obveznosti sklada.....	16
4.1.	Zamujena plačila.....	16
4.2.	Prejemek EIB.....	16

1. UVOD

Z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 z dne 25. maja 2009¹ (kodificirana različica) je bil ustanovljen Jamstveni sklad za zunanje ukrepe („Sklad“) za poplačilo upnikov Unije v primeru zamude upravičencev do posojil, ki jih odobri ali zanje da jamstvo Evropska unija. V skladu s členom 7 Uredbe je Komisija finančno poslovanje Sklada zaupala Evropski investicijski banki (EIB) na podlagi sporazuma, ki sta ga podpisali Skupnost in EIB 23. novembra 1994 v Bruslju in 25. novembra 1994 v Luxembourggu („sporazum“).

V skladu s členom 8(2) sporazuma mora EIB vsako leto do 1. marca Komisiji predložiti letno poročilo o stanju Sklada in njegovem upravljanju („izkaz finančne uspešnosti“) ter računovodski izkaz Sklada za predhodno leto („izkaz finančnega položaja Sklada“). Druge podrobnosti o poročilu za leto 2010 so na voljo v delovnem dokumentu služb Komisije.

Poleg tega člen 8 Uredbe zahteva, da Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču pošlje poročilo o položaju Sklada in njegovem upravljanju za vsako proračunsko leto do 31. maja naslednjega leta.

¹ UL L 145, 10.6.2009, str. 10 („Uredba“).

2. POLOŽAJ SKLADA 31. DECEMBRA 2010

Položaj Sklada je vsota vseh finančnih tokov, odkar je bil v letu 1994 Sklad ustanovljen.

2.1. Finančni tokovi Sklada

Položaj Sklada je predstavljen na podlagi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP) ob zaključku proračunskega leta 2010.

Sklad je znašal 1 347 330 925,77 EUR (glej oddelek 3 delovnega dokumenta služb: Izkaz finančnega položaja Sklada dne 31. decembra 2010 po podatkih EIB). Naslednje je vsota tokov, odkar je bil Sklad ustanovljen:

Jamstveni sklad	Znesek
Proračunska plačila v Sklad	+ 2 985 684 500,00 EUR
Zaporedni čisti letni izidi	+ 760 201 245,08 EUR
Izterjava plačil, ki jo Sklad opravi za zamujene obveznosti	+ 576 705 008,19 EUR
Obračunana ² provizija EIB za upravljanje in revizijski stroški v letu 2010 v višini plačil za leto 2011	+ 747 058,18 EUR
Provizija, prejeta ob izterjavi z zamudo v letu 2002	+ 5 090 662,91 EUR
Popravek zaradi uporabe Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP) za vrednotenje portfelja Sklada (glej točko „Rezerve“ pri obveznostih v bilanci stanja Jamstvenega sklada v oddelku 3 delovnega dokumenta služb)	- 1 845 165,61 EUR
Odbitek uveljavljenih sredstev Sklada	- 477 860 856,19 EUR
Odbitek kontinuiranih vračil presežka Sklada v splošni proračun Evropske unije in vračila po pristopu držav kandidat k EU	- 2 501 391 526,79 EUR
Računovodska vrednost Sklada 31. decembra 2010	1 347 330 925,77 EUR

² Znesek 747 058,18 EUR vključuje 715 037,50 EUR provizij EIB za upravljanje in zunanje revizijske stroške, ki so leta 2010 znašali 32 020,67 EUR (glej „Kratkoročne obveznosti“ delovnega dokumenta služb).

V skladu s členom 5 Uredbe o Skladu se znesek, ki se prenese iz proračuna v Sklad v letu n+1, izračuna na osnovi razlike ob koncu leta n-1 med ciljnim zneskom in vrednostjo neto premoženja Sklada, kot je izračunana na začetku leta n.

Neto premoženje Sklada (tj. čista denarna sredstva Sklada) je na dan 31. decembra 2010 znašalo 1 485 463 867,59 EUR. To je vsota računovodske vrednosti Sklada v višini 1 347 330 925,77 EUR, zmanjšana za obračunane provizije EIB in revizijske stroške v višini 747 058,18 EUR, od katerih znašajo provizije za upravljanje 715 037,50 EUR (prejemek EIB za leto 2010) in prenos iz proračuna 138 880 000,00 EUR, kot je bilo leta 2010 določeno za proračun za leto 2011³.

Člen 3 Uredbe⁴ zahteva, da Sklad doseže ciljni znesek, ki je določen na 9 % skupnih neplačanih obveznosti do virov sredstev iz vsakega posla, povečanih za neplačane zapadle obresti.

Tako so neplačana posojila in jamstva za tretje države, povečana za obračunane obresti, na dan 31. decembra 2010 znašala 19 395 882 340,31 EUR, od tega je bilo 137 336 644,89 EUR obračunanih obresti. Razmerje med neto premoženjem Sklada v višini 1 485 463 867,59 EUR in neplačanimi obveznostmi iz Uredbe je bilo 7,7 %. Ker je to nižje od ciljnega zneska 9 % skupnega zajamčenega neplačanega zneska (zaokroženi znesek je 1 745,63 milijona EUR), je treba sredstva iz splošnega proračuna Evropske unije prenesti v Sklad, kot določa člen 5 Uredbe. Znesek, ki je letu 2011 vključen kot oblikovanje rezervacije v predlog proračuna za leto 2012, znaša 260 170 000,00 EUR.

2.2. Predstavitev računovodskih izkazov

Ker se je Komisija odločila, da bo svoje izkaze predstavljala v skladu z novimi računovodskimi pravili, ki temeljijo na načelih mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor⁵ in mednarodnih standardov računovodskega poročanja, so bili v skladu s temi načeli izdelani tudi predkonsolidirani računovodski izkazi, kot navaja delovni dokument služb.

2.3. Predkonsolidirani računovodski izkaz Sklada z dne 31. decembra 2010

Predkonsolidirani računovodski izkaz Sklada se pripravi zato, da se vključijo računovodske operacije, ki niso vključene v računovodski izkaz Sklada, ki ga pripravi EIB (glej delovni dokument služb). Take operacije je treba vključiti zaradi zaporednih zamujenih obveznosti, ki so nastale od začetka obstoja Sklada. Če upravičenec do posojila, za katerega jamči Sklad, zamudi pri izpolnjevanju obveznosti, mora predkonsolidirana bilanca stanja vključevati vsa morebitna zaostala plačila, povečana za obračunane zamudne obresti in druge računovodske časovne razmejitve⁶, vse do popolnih poplačil dolgovanih zneskov Skladu. Tako je ob koncu leta za Sklad pripravljen celoten niz računovodskih izkazov, ki se konsolidirajo v

³ Znesek 138 880 000,00 EUR je bil v Sklad vplačan 28. februarja 2011 iz splošnega proračuna Evropske unije.

⁴ Uredba določa, da finančne posle z državami pristopnicami, ki so zajeti v Skladu, po datumu pristopa še naprej krije jamstvo EU. Od navedenega datuma dalje to sicer niso več zunanji ukrepi EU in so vključeni neposredno v splošni proračun Evropske unije ter niso več zajeti v Skladu.

⁵ IPSAS, mednarodni računovodski standardi v javnem sektorju (International Public Sector Accounting Standards).

⁶ Druge računovodske časovne razmejitve vključujejo morebitne tečajne razlike, ki se poplačajo z drugimi obveznostmi (zlasti pristojbine za izterjatev, ki se plačajo EIB).

konsolidirani bilanci stanja EU. Na dan 31. decembra 2010 ni bilo zamujenih plačil. Tako je skupni znesek v predkonsolidirani bilanci stanja 1 347 330 925,77 EUR.

Bistvene spremembe v predstavitvi izkazov so razložene v opombah in so tako skladne s številkami v računovodskem izkazu EIB, predstavljenem v delovnem dokumentu služb.

2.3.1. Jamstveni sklad: predkonsolidirana bilanca stanja

Predkonsolidirana bilanca stanja je priprava bilance stanja za konsolidacijo v konsolidiranih izkazih EU. Poglavitne spremembe so obrazložene v opombah k bilanci stanja.

<u>Bilanca stanja: sredstva (v EUR)</u>	2010	2009
Gibljava sredstva		
Kratkoročne terjatve		
Drugo		3 626,09
Kratkoročne naložbe	1 153 319 651,66	1 049 413 310,19
Portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev ⁷ – stroški	1 134 968 726,10	1 004 786 115,50
Portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev – aktuarska razlika	-1 355 359,96	-3 096 484 ,22
Portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev – popravek na pošteno vrednost	-1 888 129,14	27 525 747,60
Portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev – časovne razmejitve	21 594 414,66	20 197 940,31
Portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev – oslabitve		
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	194 011 274,11	191 080 815,35
Tekoči računi	1 426 322,04	1 078 498,12
Kratkoročni depoziti — nominalno	123 637 000,00	153 300 000,00
Obračunane obresti na kratkoročne depozite	155 055,48	113 282,91
Drugi denarni ustrezniki – stroški	68 708 475,06	36 554 203,91
Obračunane obresti na druge denarne ustreznike	84 421,53	34 830,41
Gibljava sredstva skupaj	1 347 330 925,77	1 240 497 760,63

⁷ Na voljo za prodajo.

SKUPAJ	1 347 330 925,77	1 240 497 760,63

<u>Bilanca stanja: obveznosti (v EUR)</u>	2010	2009
A. KAPITAL		
Kapital (Jamstveni sklad)	484 292 973,21	390 482 973,21
<i>Plačila iz proračuna</i>	484 292 973,21	390 482 973,21
<i>(presežek, ki se plača v proračun)</i>		
Rezerve	-1 845 165,61	27 678 560,35
Prva uporaba – rezerva poštene vrednosti	42 963,53	152 812,75
Sprememba poštene vrednosti sredstev, razpoložljivih za prodajo	-1 888 129,14	27 525 747,60
Zbrani presežek/primanjkljaj	821 618 687,47	780 668 814,11
Preneseni rezultati	821 618 687,47	780 668 814,11
Poslovni izid za zadevno leto	42 517 372,53	40 949 873,36
Kapital skupaj	1 346 583 867,60	1 239 780 221,03
B. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		
Obveznosti do dobaviteljev	747 058,17	717 539,60
Drugo	747 058,17	717 539,60
Kratkoročne obveznosti skupaj	747 058,17	717 539,60
SKUPAJ	1 347 330 925,77	1 240 497 760,63

Pojasnila k bilanci stanja:

- „Kratkoročne terjatve/drugo“ pomeni znesek uveljavljenih sredstev iz Sklada, ki je zdaj zapadel. Znesek vključuje kapital, obresti in kazni, ki se plačajo v proračun Evropske unije po sprostitvi jamstva Sklada.
- Razlika v „zbranem presežku“ v kapitalu v primerjavi s finančnim položajem Sklada, predstavljenim v delovnem dokumentu služb, je pojasnjena s zaporednimi vračili terjatev in kazni v Sklad.

- „Obveznosti iz poslovanja/drugo“ za leto 2010 vključuje provizije EIB za upravljanje, revizijske stroške in obračun pristojbin za izterjavo, ki se plačajo EIB po plačilu kazenskih taks Skladu.

2.3.2. *Jamstveni sklad: predkonsolidiran izkaz poslovnega izida*

Na enak način kot bilanca stanja se za vključitev v konsolidirane izkaze EU pripravi tudi predkonsolidiran izkaz poslovnega izida. Poglavitni popravki so obrazloženi v opombi k predkonsolidiranemu izkazu poslovnega izida.

Jamstveni sklad – predkonsolidirani izkaz poslovnega izida (v EUR)	2010	2009
Prihodki iz finančnih poslov	43 367 717,93	41 753 692,10
Prihodki od obresti		
Prihodki od obresti iz denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	1 359 361,52	3 496 637,06
Prihodki od obresti iz razpoložljivih sredstev za prodajo	40 351 233,09	38 180 007,32
Drugi obrestni prihodki	80 574,54	77 047,72
Pozitivne tečajne razlike		
Iztrženi dobiček od prodaje sredstev, razpoložljivih za prodajo	1 576 548,78	
Zmanjšane izgube zaradi oslabitve sredstev, razpoložljivih za prodajo		
Drugi finančni prihodki		
Odhodki za finančne posle	-850 345,40	-803 818,74
Stroški obresti		
Stroški obresti iz denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		
Negativne tečajne razlike		
Realizirana izguba od prodaje sredstev, razpoložljivih za prodajo		
Izguba zaradi oslabitve sredstev, razpoložljivih za prodajo		
Drugi finančni stroški	-850 345,40	-803 818,74
Od tega: provizije za upravljanje	-715 037,50	-687 539,60
PRESEŽEK IZ DEJAVNOSTI, KI NISO POVEZANE S POSLOVANJEM	42 517 372,53	40 949 873,36
PRESEŽEK IZ REDNEGA POSLOVANJA		

Izjemni dobički		
Izjemne izgube		
PRESEŽEK IZ POSEBNIH POSTAVK		
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	42 517 372,53	40 949 873,36

Opomba k predkonsolidiranemu izkazu poslovnega izida:

„Drugi finančni stroški“ vključujejo provizije EIB za upravljanje, revizijske stroške in obračun pristojbin za izterjatev, ki se plačajo EIB po plačilu neplačanih kazenskih taks Skladu.

3. PLAČILA V SKLAD ALI IZ SKLADA

Ta oddelek obravnava finančne tokove v Sklad ali iz Sklada.

3.1. Pravna podlaga za plačila v Sklad iz splošnega proračuna

Uredba je bila spremenjena leta 2007⁸, da bi se zagotovila učinkovitejša poraba proračunskih sredstev tako, da se sredstva Sklada zagotavljajo na podlagi registriranih zneskov neplačanih zavarovanih posojil.

Ciljni znesek je 9 % neplačanih posojil in zavarovanih posojil, vključno z vsemi vrstami zajetih poslov (posojila EIB, MFA in Euratom) zunaj EU. Razlika med ciljnim zneskom in vrednostjo neto premoženja Sklada bo posledica zagotavljanja sredstev iz proračunske postavke 01040114 „Zagotavljanje sredstev Jamstvenega sklada“ v Sklad ali plačila iz Sklada v proračun v primeru presežkov.

Znesek, ki je na voljo za financiranje Sklada, se zagotavlja prek proračunske postavke 01040114 „Zagotavljanje sredstev Jamstvenega sklada“ v rubriki 4 (Zunanji odnosi).

3.2. Plačila v splošni proračun ali iz njega med proračunskim letom

3.2.1. Zagotavljanje sredstev Sklada

Na podlagi neplačanih zavarovanih posojil v višini 16 360,73 milijona EUR na dan 31. decembra 2009 je bil v izkazu odhodkov v splošnem proračunu Evropske unije za leto 2011 pri proračunski postavki 01040114 „Zagotavljanje sredstev Jamstvenega sklada“ za leto 2010 dodan znesek 138,88 milijona EUR, ki ustreza zagotavljanju sredstev za leto 2009. Znesek je bil 28. februarja 2011 plačan v eni transakciji iz proračuna v Sklad.

3.2.2. Obresti iz naložb likvidnih sredstev Sklada

3.2.2.1. Naložbena politika

Likvidna sredstva Sklada se vlagajo skladno z načeli upravljanja, določenimi v Prilogi k Sporazumu med Skupnostjo in EIB z dne 23. in 25. novembra 1994, kakor je bil spremenjen z Dopolnilnim sporazumom št. 1 z dne 17. in 23. septembra 1996, Dopolnilnim sporazumom št. 2 z dne 26. aprila in 8. maja 2002, Dopolnilnim sporazumom št. 3 z dne 25. februarja 2008 in Dopolnilnim sporazumom št. 4 z dne 9. novembra 2010. Zato je treba 20 % Sklada vložiti v kratkoročne naložbe (do enega leta). Te naložbe vključujejo vrednostne papirje z variabilno obrestno mero, ne glede na njihove datume zapadlosti, ter vrednostne papirje s fiksno obrestno mero, ki jim preostaja največ eno leto do zapadlosti, ne glede na njihovo začetno

⁸ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 89/2007 z dne 30. januarja 2007 o spremembi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2728/94 o ustanovitvi Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe, UL L 22, 31.1.2007, str. 1.

zapadlost. To je zato, ker se vrednostni papirji s fiksno obrestno mero povrnejo v 100 % svoje nominalne vrednosti ob koncu zapadlosti, medtem ko je vrednostne papirje z variabilno obrestno mero mogoče kadar koli prodati po ceni, ki je blizu 100 %, ne glede na preostalo obdobje do zapadlosti. Da se ohrani ravnotežje med različnimi instrumenti, ki zagotavljajo potrebno likvidnost, se zadrži najmanj 100 000 000,00 EUR v instrumentih denarnega trga, še zlasti bančnih depozitih.

O seznamu bank, ki imajo dovoljenje za sprejemanje depozitov, se dogovorita Komisija in EIB. Seznam je bil zaradi sprememb v ocenah bank redno posodobljen. Vse banke imajo za kratkoročne naložbe oceno najmanj P1 po bonitetni agenciji Moody's ali enakovredno oceno po bonitetnih agencijah Standard & Poor's ali Fitch. Za naložbe, ki jih opravijo zadevne banke, veljajo pravila, ki zagotavljajo konkurenčno donosnost in preprečujejo koncentracijo tveganj.

3.2.2.2. Uspešnost

Ta uspešnost je bila dosežena med finančno krizo ob zelo nizkih obrestnih merah.

Na splošno so se tržni pogoji v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 nekoliko izboljšali, zlasti zaradi vzpostavitve rešilnega mehanizma za države euroobmočja v težavah in spremnih ukrepov ECB, s čimer so se ohranile nizke obrestne mere in visoka likvidnost.

Portfelj je zaostal za merilom uspešnosti za 13,26 bazne točke (o podrobnostih glej oddelek 2.4. „Uspešnost“ delovnega dokumenta služb). Medtem ko je v prvi polovici leta 2010 uspešnost Sklada znašala 1,40 %, se je v drugi polovici leta poslabšala, saj so težave v Grčiji negativno vplivale na obveznice drugih držav članic evroobmočja, ki jih ima Sklad, zlasti Irske, Portugalske, Španije, Italije in Belgije. Povečane razlike med temi državami in državami članicami evroobmočja z oceno AAA so močno prispevale k ugotovljeni uspešnosti Sklada.

3.2.2.3. Prihodki od obresti

Leta 2010 so prihodki od obresti iz denarnih sredstev in njihovih ustreznikov na tekočih računih Sklada in na vrednostnih papirjih znašali 43 367 717,93 EUR; porazdeljeni so bili takole:

- Iz depozitov in tekočih računov: 1 359 361,52 EUR; to je odraz položaja na dan 31. decembra 2010, vključno z obrestmi na bančne depozite v višini 1 253 213,48 EUR in spremembami v obračunanih obrestih v višini +91 363,69 v letu 2010. Tekoči računi so se povečali za 14 784,35 od obresti.
- Iz vrednostnih papirjev: 40 351 233,09 EUR; znesek vključuje 39 633 686,93 EUR v obrestih na vrednostne papirje in spremembe v obračunanih obrestih + 1 396 474,35 EUR na dan 31. decembra 2010. Obresti na vrednostne papirje nastanejo iz naložb v obliki vrednostnih papirjev na podlagi načel vlaganja iz sporazuma, ki EIB daje pooblastilo za upravljanje likvidnih sredstev Sklada. Pri tej vsoti je treba znesek – 678 928,19 EUR preračunati iz vrednostnih papirjev, vknjiženih med letom, kot razliko med vhodno in odkupno vrednostjo, porazdeljeno pro rata temporis po preostalem obdobju do dospelosti vrednostnih papirjev (ki ustrezajo razponu premije ali popusta, vknjiženega v izkaz poslovnega izida).

Prejete obresti se vknjižijo v rezultate proračunskega leta.

3.3. Izterjave v primeru zamude dolžnikov

Sklad nima zneska, ki bi ga bilo treba izterjati.

4. OBVEZNOSTI SKLADA

Obveznosti Sklada ustrezajo vsem finančnim obveznostim, ki jih ima Sklad.

4.1. Zamujena plačila

Sklad v letu 2010 ni imel zamujenih plačil.

4.2. Prejemek EIB

Drugi dopolnilni sporazum k sporazumu, podpisanem 26. aprila in 8. maja 2002, določa, da se prejemek banke izračuna na podlagi regresivne letne stopnje provizije za vsako ustrezno tranšo sredstev Sklada. Ta prejemek se izračuna na podlagi letnega povprečja sredstev Sklada.

Prejemek banke za leto 2010 je bil določen na 715 037,50 EUR in je bil vknjižen v izkaz poslovnega izida ter dokumentiran kot časovne razmejitve (obveznosti) v bilanci stanja.